

Тема 2. Еволюція та глобальні тренди цифрової трансформації страхового ринку

1. Стадії розвитку InsurTech

Цифрова трансформація страхового ринку бере свій початок із появи перших онлайн-інструментів для взаємодії зі споживачами, однак саме розвиток InsurTech (Insurance + Technology) став ключовим етапом, що радикально змінив страхову індустрію. InsurTech — це підгалузь фінтеху, яка охоплює новітні цифрові рішення, спрямовані на автоматизацію, оптимізацію та персоналізацію страхових послуг.

Першу стадію розвитку InsurTech (початок 2000-х) можна охарактеризувати як **елементарну діджиталізацію** — впровадження веб-сайтів, онлайн-форм для заявок, базової автоматизації обліку та CRM-систем. Це був перехід від паперових до електронних документів і створення баз даних клієнтів.

Друга стадія (2010–2015) стала періодом **інтенсивної автоматизації**. З'явилися мобільні застосунки, агрегатори страхових пропозицій, онлайн-калькулятори, електронний документообіг. Клієнт отримав змогу повністю оформити страхування онлайн. Страховики почали активно інвестувати у власні цифрові платформи.

Третя стадія (після 2016 року) — це **інтеграція інтелектуальних технологій**, таких як штучний інтелект, машинне навчання, блокчейн, IoT (Інтернет речей), telematics (телематика для автострахування), а також біометрія. Саме з цього моменту InsurTech став окремим сегментом ринку з власними стартапами, венчурними інвестиціями та новими бізнес-моделями: страхування на вимогу, мікрострахування, peer-to-peer страхування тощо.

2. Вплив глобалізації на страхову діяльність

Глобалізація суттєво вплинула на розвиток страхового ринку, сприяючи уніфікації стандартів, інтеграції нових технологій та поширенню найкращих практик у глобальному масштабі. Вона створила передумови для появи транснаціональних страхових гравців, які працюють у десятках країн світу та встановлюють єдині цифрові стандарти обслуговування клієнтів.

Під впливом глобалізації відбувається поступове зниження бар'єрів для входу на нові ринки. Наприклад, віртуальні страхові компанії можуть пропонувати свої продукти у кількох країнах одночасно без потреби у фізичній присутності. Це посилює конкуренцію, змушуючи локальні компанії швидше впроваджувати цифрові інновації.

Також глобалізація призвела до поширення концепцій ризик-менеджменту, перестраховування, аналітики даних і практик кібербезпеки. Водночас, вона створює нові виклики: потребу в гармонізації законодавства, забезпеченні кіберзахисту у хмарних середовищах, боротьбі з шахрайством у транскордонному форматі. Глобальний підхід також означає необхідність відповідати вимогам ESG-політик, захисту клієнтських даних згідно з регіональними стандартами (наприклад, GDPR в ЄС).

3. Основні світові тренди в цифровізації страхового ринку

Цифрова трансформація страхування нині є глобальним явищем і має низку виразних трендів, що характерні для провідних ринків.

Перший тренд — **автоматизація та штучний інтелект**. Від автоматичного обчислення премій до повністю автономних систем

врегулювання страхових випадків, які здатні приймати рішення за секунди. Наприклад, компанія *Lemonade* (США) застосовує AI-бота, який обробляє запити на виплату компенсації без участі людини.

Другий тренд — **страхування на основі даних (data-driven insurance)**. Компанії використовують big data з мобільних пристроїв, фітнес-трекерів, телематичних пристроїв у авто для формування індивідуальних умов страхування.

Третій тренд — **страхування "на вимогу" (on-demand)**. Користувач може активувати/деактивувати страховий поліс у будь-який момент за допомогою мобільного додатку. Це особливо зручно для туристів, фрілансерів, тимчасових працівників.

Четвертий тренд — **віртуальні агенти та чат-боти**, які замінюють традиційні контакт-центри, підвищуючи швидкість і ефективність комунікації з клієнтом.

П'ятий тренд — **використання блокчейну** для реєстрації полісів, прозорого ведення історії договорів та боротьби з шахрайством.

Також стрімко зростає популярність **кіберстрахування**, яке стало відповіддю на зростання кількості цифрових загроз і атак.

4. Віртуальні страхові компанії та платформи: досвід провідних країн

США, Великобританія, Німеччина, Франція, Ізраїль та Сінгапур є світовими лідерами у впровадженні InsurTech-рішень. У цих країнах активно працюють повністю віртуальні страхові компанії, які не мають офлайн-представництв, але завойовують великі частки ринку завдяки швидкості, зручності та персоналізації.

У США особливо помітна діяльність таких компаній, як **Lemonade**, яка використовує AI та big data для створення максимально прозорої та швидкої системи врегулювання. Вона пропонує поліси страхування майна та оренди з можливістю оформлення за 90 секунд і отримання виплат за 3 хвилини. Інша компанія, **Metromile**, застосовує модель pay-per-mile для автострахування — клієнти платять тільки за ті кілометри, які реально проїхали.

У Великобританії діє **Zego** — віртуальний страховик для gig-економіки, який страхує водіїв Uber, кур'єрів та фрилансерів. У Франції — **Alan**, цифрова компанія в галузі медичного страхування, яка отримала ліцензію страхового оператора та повністю перевела процеси в онлайн.

Німеччина демонструє приклад **Getsafe** — додатку, що дозволяє керувати всіма страховками з одного інтерфейсу. У Сінгапурі та Ізраїлі діють потужні технологічні хаби, які поєднують страхові продукти з елементами фінансових платформ, big data-аналітики й кіберзахисту.

Досвід цих країн демонструє, що віртуальні страховики можуть не лише конкурувати з традиційними гравцями, а й формувати нові стандарти обслуговування, орієнтовані на цифрове покоління клієнтів.